

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool te GENT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	21071
Instelling	Vrije Basisschool
Directeur	Tamara SINIA
Adres	Sint-Salvatorstraat 14 - 9000 GENT
Telefoon	09-223.68.44
Fax	09-335.60.87
E-mail	directie@sint-salvator.be
Website	www.sintsalvator-basisschool.be
Bestuur van de instelling	Impuls
Adres	Sint Salvatorstraat 14 A - 9000 GENT
Scholengemeenschap	GENT
Adres	Sint-Salvatorstraat 14 - 9000 GENT
CLB	Vrij CLB Regio Gent
Adres	Marialand 29 - 9000 GENT
Dagen van het opvolgingsbezoek	09-06-2016
Einddatum van het opvolgingsbezoek	09-06-2016
Datum bespreking verslag met de instelling	21-06-2016
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Eric VAN LAERE
Teamleden	Bart DE BIE

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	4
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	7

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 04-06-2013 tot 07-06-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 07-06-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De leerplannen sturen het opvoedings- en leeraanbod in groeiende mate aan. De systematiek van de taalverwerving wordt duidelijk intentioneel nagestreefd en is over de klassen heen op mekaar afgestemd. Dit leidt tot een gevarieerd, gradueel en harmonisch aanbod. Het onderwijsaanbod is expliciet gericht op woordenschatverwerving en streeft functionele taalontwikkeling na. De school streeft voor de taalzwakke kleuters een doelmatige aanpak na en observeert en volgt hun taalontwikkeling op een brede manier.

Curriculum	Het team bouwt het onderwijsaanbod thematisch uit. Het hanteert hierbij als referentiekader voor het taalaanbod enerzijds een neteigen basisdocument en anderzijds, in groeiende mate, het leerplan. In hun digitaal planningsinstrument vermelden de kleuteronderwijzers bij de meeste klas- en groepsactiviteiten die gericht zijn op taalontwikkeling van de kleuters, een weloverwogen selectie van leerplandoelen.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

De themakeuze in de jaarplanning refereert overwegend aan de leefwereld en de interesses van de kleuters. De concrete invulling en uitwerking van elk thema gebeurt sterk in overleg tussen parallelcollega's. Een thema wordt aangevat met een brainstorm van mogelijke inhoud. Hierin zijn talige elementen opgenomen. De inhoud wordt uitgezet in activiteiten en gerubriceerd in vier ervaringsvelden. Deze thematische werking zorgt voor een horizontale samenhang tussen de leergebieden en tussen de verschillende domeinen. De kleuteronderwijzers streven hierdoor een brede harmonische vorming na.

De kleuteronderwijzers zijn vertrouwd zijn met de uitgangspunten en met principes van doeltreffende taalontwikkeling bij jonge kinderen, in het bijzonder ook bij anderstalige. In elk thema leggen ze expliciet streefwoordenschat vast. Het gaat daarbij zowel over begrippen als over verschillende woordsoorten en ze zoeken daarbij naar afstemming en gradatie doorheen de kleuterschool en dit vooral bij thema's die door hun inhoud (cf. de jaarkring) in vrijwel alle klassen aan bod komen. In de thema's is deze woordenschat onder meer gelinkt aan prentenboeken die mede het uitgangspunt van het thema vormen. Dit biedt kansen om deze woorden op verschillende manieren, ook visueel, frequent te ondersteunen.

Uit observaties en gesprekken blijkt dat het team sterke aandacht besteedt aan talige accenten in de dagelijkse klaspraktijk. Het onthaal, de kringgesprekken, de vertel- en voorleesmomenten zijn enkele voorbeelden hiervan. Bij sommige spel- en werkmomenten spelen de kleuteronderwijzers mee en stellen ze gerichte vragen. Dit bevordert de woordenschatverrijking.

Ze stimuleren de spreekdurf van de kleuters en moedigen hen aan om te communiceren. Om het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters bij hun taalontwikkeling te verhogen staan de kleuteronderwijzers open voor de thuistaal en -cultuur van de kleuters en spelen hier op verschillende manieren op in. Het team is overtuigd van de meerwaarde hiervan zowel voor de socio-emotionele als voor de taalontwikkeling van de kleuters.

Het team heeft een sterke aandacht voor input en aanbod in functie van de taalontwikkeling van de kleuters. Toch toont observatie van de klaspraktijk dat kleuters, gezien de lange stille fase in hun taalontwikkeling, blijvend nood hebben aan stimulans naar actieve interactie in de kleutergroepen.

De kleuters komen in contact met leesinitiatie via o.m. voorlezen, prentlezen en middels de boekenhoek, die systematisch aangepast wordt aan het actueel klasthema. Leesinitiatie wordt ontwikkeld van bij de jongste kleuters o.m. door het gebruik van beeldtaal (pictogrammen). De voorstelling daarvan volgt het voortschrijdend bevattingsvermogen van de kleuters doorheen hun kleuterleeftijd. Bij de oudste kleutergroep is intentionele aandacht voor visuele en auditieve deelaspecten van de leesinitiatie.

De school participeert reeds een aantal jaren aan een project waarbij studenten uit de lerarenopleiding aan huis gaan voorlezen voor kleuters. Men wil hiermee enerzijds de belangstelling voor het lezen opvoeren bij de kinderen en anderzijds ouders aanzetten om zelf ook voor te lezen en te vertellen in de thuishkring.

Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

Het team beschouwt het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters terecht als belangrijke basisvoorwaarden om tot leren te komen. Om de kleuters zo goed mogelijk te kunnen benaderen zet het team sterk in op vormen van co-teaching.

Materieel beheer De meeste speelwerkhoeken bieden kansen tot talige ontwikkeling. De
Uitrusting kleuterleidsters beschikken over een breed aanbod aan ondersteunend
Ontwikkelingsmaterialen didactisch (taal)materiaal. Vooral het aanbod en het gebruik van
 prentenboeken is opvallend.
 Het team heeft behoorlijk aandacht voor hoekeninrichting en –verrijking.

Evaluatie De evaluatie van de taalontwikkeling gebeurt overwegend via spontane
Evaluatiepraktijk observaties. Deze evaluatiepraktijk is vrij leerkrachtgebonden zowel wat de
Evenwichtig en representatief frequentie als de neerslag ervan betreft.
Kindvolgsysteem De klasobservaties worden tweemaal per jaar in het kleutervolgsysteem met
Gericht op bijsturing een kleurencode gesynthetiseerd en dat op basis van de
 ontwikkelingsdomeinen en -aspecten uit het neteigen basisdocument.
 De groeiende aandacht voor het formuleren van concrete doelen bij activiteiten
 leidt evenwel nog in geringe mate tot een evaluatiepraktijk die hierop dan ook
 effectief aansluit.

Begeleiding De beeldvorming over de evolutie van de taalontwikkeling bij de kleuters wordt
Leerbegeleiding opgevolgd via het kindvolgsysteem.

Beeldvorming De kleuteronderwijzers geven aan dat hun spontane observaties en de synthese
Zorg ervan in het kindvolgsysteem richtinggevend zijn voor individuele benadering
 van kleuters als voor differentiatie en uitbouw van nieuwe activiteiten. Deze
 additionele hulp wordt enerzijds opgenomen door de klastitularis, die
 verantwoordelijk is voor de eerstelijnszorg en anderzijds door de
 zorgleerkracht.

Hoe de additionele hulp geënt is op de vastgelegde beeldvorming, is in de
 planningsdocumenten van de kleuteronderwijzers nog niet optimaal duidelijk.

Professionalisering Het kleuterteam volgde de voorbije schooljaren een diepgaand traject om de
Deskundigheidsbevordering deskundigheid in verband met het leergebied Nederlands in het
Nascholingen kleuteronderwijs te verhogen. Het werkte hierbij intens samen met de
Interne expertise pedagogische begeleiding en zocht partnerschap binnen de
 scholengemeenschap.

De leerplanimplementatie, het doelgericht werken, het uitwerken van thema's
 met specifieke streefwoordschat en een taalbeleid afgestemd op de
 doelgroep waren prioritaire aspecten in het vernieuwingsproces.

Onder impuls van een kernteam taal wordt de vernieuwing verder in de
 klaspraktijk verankerd.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs**.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Eric VAN LAERE de inspecteur-verslaggever	Tamara SINIA de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	